

Kotiseutulehti

Jäsentiedote syksy 2021

Eurajoen kotiseutuyhdistys
Luvia seor

Hyvä kotiseutuväki

Eurajoen Kotiseutuyhdistys ry täyttää tänä vuonna 65 vuotta, mutta erityisiä juhlia ei kuitenkaan järjestetä, vaan odotetaan seuraavaa täyttä kymmentä vuotta. Kuitenkin voidaan todeta, että yhdistyksen toiminta on koko ajan ollut hyvin aktiivista ja on mm. saatu aikaan hyvinkin täydelliset museokokoelmat ja –rakennukset. Siitä kiitokset aikoinaan mukana olleille.

Haluan kiittää kaikkia jäseniä ja varsinkin teitä, jotka olette olleet mukana erilaisissa talkoissa ja muiden tapahtumien järjestelyissä. Yhdistys kaipaa luonnollisesti uusia ja sitoutuneita jäseniä, jolloin toiminta voi jatkua vireänä edelleenkin.

Haluan myös sanoa, että kun nyt kymmenen vuoden puheenjohtajakauteni päättyy, olen hyvin tyytyväinen, että toiminta useillakin aloilla on ollut niin vilkasta, teistä sitoutuneista jäsenistä johtuen. Uusi kausi alkaa ja uskon, että se tuo mukanaan uusia ideoita ja tulevaisuuden visioita. Toivon myös, että yhteistyö jatkuu ja voimistuu Luvia Seoran kanssa. Yhteistyö tuo uutta elinvoimaa.

Uusi puheenjohtaja ja johtokunnan erovuoroiset jäsenet valitaan 17.12.2021 klo 17.00 pidettävässä kokouksessa, jonka jälkeen on myös joulukahvi ja –puurotarjoilu Eurajoen kristillisellä opistolla.

Hyvästä yhteistyöstä kiittäen toivotan hyvää loppuvuotta ja joulun odotusta sekä onnellista uutta vuotta!

Ihmine kasva, ihmene vanhene niin yhtäkkiste.
Kaik jää taa, hiukan tärrä mennessäs
ko junast purotetu markkinapallo.
(Heli Laaksonen, Raparperisyran)

Puheenjohtaja Tapani Rihtimäki

Syyskokous ja joulupuuro Opistolla 17.12.2021

Yhdistyksen syyskokous pidetään Kristillisellä opistolla perjantaina 17.12.2021 klo 17.00. Vuosikokouksessa valitaan mm. uusi puheenjohtaja ja käsitellään muut sääntömääräiset asiat.

Kokouksen jälkeen on tarjolla maistuvaa joulupuuroa sekä torttukahvit.

Tervetuloa mukaan!

Etukansi: Talviurheilumuotia sadan vuoden takaa. Kuva: Hanna Heinilä

Eurajoen kotiseutuyhdistyksen kuulumisia

Katsaus menneeseen kesään

Kuluneena kesänä koronavirustilanne helpotti onneksi sen verran, että yhdistys sai järjestetyksi muutamia tapahtumia. Irjanteen museot olivat auki talkoovoimin sunnuntaisin klo 13-19 kesäkuusta elokuulle asti ja lisäksi heinäkuussa arkisin klo 14-19. Heinäkuun arkipäivinä koulumuseossa oli myös Eurajoen Ylisenpään kyläyhdistyksen ylläpitämä kahvila, jota hoiti Kaisla Kuitunen. Näin jatkettiin 2020 alkanutta yhteistyötä kotiseutuyhdistyksen ja Ylisenpään yhdistyksen välillä. Kahvilassa kävi mukavasti väkeä ja myös museoilla tutustujia. Digihankkeen työntekijänä aloitti kesäkuussa Taina Graan, ja esineiden kuvaaminen saatiin hyvään alkuun.

5. heinäkuuta Irjanteen kirkonmäellä pidettiin myös uuden ilmoitustaulun vihkiäiset. Ilmoitustaulu oli niin ikään Ylisenpääläisten ja kotiseutuyhdistyksen yhteinen hanke. Taulun nimeksi tuli Ilmari ja siihen voi laittaa ilmoituksia ympäri vuoden, sillä taulu on sateelta suojattu ja siinä on myös valaistus. Taulu kattoineen ja jalustoineen on Juho Lainion ja Jukka Laivasen suunnittelema ja sen pystyttivät ja valmistsivat Hannu Uusi-Uola, Jukat Laivanen, Kujala ja Ketola sekä Antti Ohvo, Kari Kaski ja Jouko Marttila. Katto on pärekatto, jonka tervan tekijät keittivät itse. Metallikehikon, jonka varassa rakennelma on, lahjoitti VK-Teräsrakenne ja valmisti Henri Laine.

Tilaisuudessa tarjottiin kakkukahvit, ja kakkua meni kaikki varatut 110 palaa eli yleisöä oli koolla mukava määrä. Lauluryhmä Kakstahtikäry esitti Irjanteen kirkossa suvivirren ja ulkona museoilla muutamia muita lauluja. Kaija Laivanen piti puheen Ylisenpään yhdistyksen puolesta.

Kiitokset kaikille talkoolaisille ja juhlan järjestäjille molemmissa yhdistyksissä!

22.8. pidettiin myös POP-UP-Rekoksi ristityt myyjäiset museomäellä. Niihin oli tullut Eurajoen Rekon myyjien lisäksi myös muita myyjiä ja tarjolla oli mm. perunoiden ja kananmunien lisäksi erilaisia vihanneksia, leivonnaisia, käsitoita, Eurajoen kyläpaitoja ym. Myös myyjäisissä ja paikalla olleessa puffetissa kävi väkeä sen verran, että toivon mukaan tapahtuma järjestetään myös ensi vuonna.

Hevoskyntökisat

Hevoskynnöt järjestettiin Vuojoen kartanolla jo 15. kerran ja mukana oli 7 kilpailijaa kolmessa sarjassa. Avoimessa luokassa oli mukana myös harjoittelijoita, joita opasti Tanja Lundsten. Virolainen Vello Tamm ei päässyt paikalle, mutta Koffin panimohevokset olivat tällä kertaa kilpailemassa, ensi kerran vuoden 2017 jälkeen. Panimohevokset, rodultaan jyllantilaiset, keräsivät yleisöä ja kuvaajia luokseen jo edellisenä päivänä, kun ne vierailivat Rauman Prisman edustalla. Hevosten ajurit, Sami Lappalainen, joka toimi kyntäjänä ja Viola Kantola, joka ohjasti hevosiä, yöpyivät Vuojoen

kartanolla ja tekivät varsin mallikkaan suorituksen. He olivat saaneet edellisellä viikolla kyntöoppia Miika Äfeltilta, joka perinteiseen tapaan juonsi kisat. Mukana oli myös Niinisalon ratsastajien perinneosastolta kaksi ratsastajaa, jotka olivat pukeutuneet perinneasuihinsa. He saattoivat paikalle myös kartanon herran ja –rouvan eli Timo Antin ja Kirsi Hassisen, jotka edustivat nyt toista kertaa kyntökisoissa. Tänä vuonna markkinat peruuntuivat, joten uutta kartanon isäntäparia ei valittu.

Erilaisten lupakiemuroiden vuoksi niinisalolaisilla ei ollut mukanaan tykkeitä, joita on nähty monissa paraateissa ym. joissa he ovat esiintyneet, mutta sen sijaan paikalla oli ensimmäistä kertaa soppatykki, jolla tehtiin lihasoppa talkoolaisille ja kilpailijoille. Ruoka tarjottiin ruisleivän kera kisojen jälkeen sitä varten rakennetuissa pitkissä pöydissä ja päälle tarjottiin nokipannukahvit. Lippuja kisatapahtumaan myytiin noin 360, joten melko paljon yleisöä saatiin paikalle. Vuojen kartanolla oli samana päivänä lähiruokapäivä, ja siellä oli myös myynnissä lähiruokaa ja paikallakuntalaisia elintarvikkeita.

Jo 15 vuotta kisatuomarina toiminutta Simo Pämppiä huomioitiin muistolahjalla, kun hän jätti tuomarin tehtävänsä hyvin palvelleena. Simon tilalle tuli Essi Pämppi, joka toimii Porissa maaseutusihtheerinä.

Tapahtumista tiedottaminen

Kotiseutuyhdistyksen tapahtumista tiedotetaan Raumalainen.fi-lehden yhdistyspalstalla sekä kotiseutuyhdistyksen omalla kotisivulla www.eurajoenkotiseutuyhdistys.fi sekä Facebookissa: Eurajoen Kotiseutuyhdistys tai Hevoskynnön SM-kisat. Kaikissa näissä on myös kuvia ja tietoa yhdistyksen tapahtumista ja mm. Irjanteen museoista sekä kyntökisoista.

Kotiseutumme Eurajoki-kirjoista

Seuraavaan Kotiseutumme-kirjaan on aineiston keräys käynnissä, joten jos sinulla on jokin aihe tai kirjoitus mielessäsi, voit ottaa yhteyttä kirjatoimikuntaan, p. 044 991 0075/Leena Falttu. Myös jäsenasioissa palvelee sama numero.

Kotiseutumme Eurajoki-kirjaa nro 32 ja 2017 ilmestynyttä Eurajoki-kuvateosta on edelleen myynnissä, ja lisäksi voit kysellä vanhempiakin kotiseutukirjoja, jos hyllystäsi puuttuu. Suurinta osaa on vielä saatavilla.

Kotiseutuyhdistysten yhteinen digitointihanke

Kulttuuriperintöä tallentamassa kesästä syksyyn

Kesäkuussa 2021 aloitin viiden kuukauden mittaisen työsuhteen Luvian ja Eurajoen kotiseutumuseoilla. Pääasiallisena tehtävänäni oli esineiden digitoiminen; työprosessi, joka koostuu niiden valokuvaamisesta, tietojen keruusta sekä molempien elementtien tallentamisesta sähköiseen Museum+ luettelointijärjestelmään. Työ on itselleni entuudestaan tuttua, mutta uusia tuulia toi uuden järjestelmän käyttöönoton lisäksi työskentely kahdessa museossa samanaikaisesti. Saatoin siirtyä museoiden välillä pitkälti oman mieleni mukaisesti ja käytännön työtehtävissä pystyin vuorottelemaan näyttöpääte- ja fyysisen työn välillä. Jouston sallimat mahdollisuudet tulivat erityisen tarpeeseen luonnonvoimien iskiessä päälle. Kesän paahtava helleaalto muutti museoiden aluksi mukavan vilpoiset tilat saunoiksi, kun taas syksyn koleus pakotti kiskomaan päälle toppatakin ja hanskat. Tällaisissa tilanteissa oli mukava hyödyntää etätöytä ja jäädä kotiin luetteloimaan tuuletin kainalossa.

Alkuvaiheessa kuitenkin keskityin lähes yksinomaan valokuvaamiseen, jolloin toin esineitä spottivaloista ja valkeasta harsosta koostuvalle kuvauspaikalle tai isompien esineiden kohdalla, vein välineet niiden luo. Tämä voi käydä suoranaista hyötyurheilusta; ravaat edestakaisin, kyykistelet ja kurkottelet, kannat esineitä ja varusteita, kiipeät tikkaita, jne. Ilmankos valitsin työvaatteiksi liikunta-vetimet. To-

sin ei tällaisissa tehtävissä kannata muutenkaan kiskoa päälle niitä kaikkein siistimpiä vaatteita, sillä ne tulevat todennäköisesti pian olemaan yltäpäältä pölyssä. "Vanhojen pölyisten esineiden" koluaminen on kuitenkin antoisaa, erityisesti historiasta kiinnostuneelle kuten allekirjoittaneelle, sillä kukin esine on opettavainen palanen kulttuuriperintöä. On hauskaa ottaa kuvia esineistä ja samalla pohtia mihin niitä on käytetty (ja tietojen keruu vaiheessa huomata kuinka väärässä/oikeassa oli).

Aiemmasta kokemuksesta huolimatta vastaan tuntuu aina tulevan jotakin uutta ja ihan silkka käsityön ainutlaatuisuus jaksaa aina ihastuttaa. Kotiseutumuseoissa nousee myös esille itse paikallisuus ja esineisiin liittyvät henkilöyhteydet. Kohtasin itsekkin tilanteita, joissa museolla vierailleet ihmiset muistelivat jotakin sukunsa luovuttamaa esinettä ja halusivat käydä sitä katsomassa. Tässäkin suhteessa on oivaa, että esineet saadaan tallennettua sähköiseen järjestelmään, jonka kautta niistä kaivattuja tietoja on helppo hakea.

Toimistohuoneeni Luvian kotiseutumuseolla

Digitointityön uskon siten olevan tärkeää useammassa suhteessa. Museot saavat tallennettua kaiken tiedon paikkaan, jossa ne pysyvät vaikka itse fyysinen esine poistuisi syystä tai toisesta. Näitä tietoja voidaan ajan myötä tarkentaa ja parantaa, jolloin museoiden työn helpottamisen ja kulttuuriperinnön vaalimisen lisäksi, voidaan rikastuttaa myös museokävijöiden kokemusta. Näistä ja muista syistä tiedän itse palaavani aina hyvillä mielin vastaaviin tehtäviin.

Taina Graan

Luvian kotiseutuyhdistyksen kuulumisia

Hanna Heinilän valokuvat ovat nyt vihdoinkin nähtävillä Rauman taidemuseossa 16.10.2021 – 31.1.2022

Valokuvanäyttely Omalla maallaan – Kyläkuvaaja Hanna Heinilä esittelee luvialaisen Hanna Heinilän mestarillisia valokuvia 1910–20 -luvulta. Heinilän amatööri-valokuvien oivaltavuus, sekä niistä välittyvä lämpö ja leikkisyys ovat herättäneet suurta ihmetystä ja kiinnostusta vuosisadan alun valokuvaa tuntevien keskuudessa. Heinilää voi pitää taidehistoriallisena löytönä, joka laajentaa alati monipuolistuvaa käsitystä varhaisesta valokuvauksesta Suomessa.

Näyttely esittelee ensimmäistä kertaa Hanna Heinilän tuotantoa laajasti, ja siihen tuotetaan lapsille oma osuus. Valokuvanäyttelyn kuraattorina toimii Heta Kaisto ja lastenosuuden kuraattorina kuvataiteilija Mollu Heino. Lapsille suunnatulla näyttelyosuudella tarjotaan mahdollisuus katsoa valokuvia hieman eri tavalla. Heinilän kuvat tarjoavat välähdyksen lasten elämään sata vuotta sitten, näyttelyssä niitä tutkitaan ihmetellen ja oivaltaen.

Näyttelyn valokuvat ovat peräisin Luvia Seor ry:n kokoelmista sekä Hanna Heinilän suvulta. Näyttelyyn on myös kutsuttu mukaan mustavalkokuvaukseen erikoistunut valokuvataiteilija Katri Lassila sekä valokuvataiteilija Päivi Setälä.

Hanna Heinilän kuvateos on ilmestynyt

Sattumalta löytyneissä ja täpärästi hävitykseltä pelastuneissa hämmästyttävissä valokuvissa näkyy koko elämän kirjo lapsuudesta kuolemaan ja kylän ensimmäisistä traktoreista purjealuksiin. Heinilän kuvista välittyy mennyt kulttuurimaisema, perhesuhteiden merkityksellisyys, juhlat ja tavallinen arki puutarhoineen ja naisten töineen. Parhaimmillaan Heinilä otti ajalleen epätyypillistä lämpöä huokuvia ja henkeäsalpaavan kauniita valokuvia, joiden sommittelu on kekseliästä ja joiden asetelmissa on leikkisyyttä ja huumoria.

225 × 205 MM, SIDOTTU

96 SIVUA

KIRJOITTAJAT: JOHANNA FRIGÅRD, JOHANNA JAKOMAA, HETA KAISTO, LEENA KOIVISTO, KATRI LASSILA, MATTI LUOTOLA, ANJA PORTIN

Kirjaa on saatavilla Terttu Aholta, KatjaMarilta ja Eurajoen Portin infopisteestä. Kirjan hinta on 30€

Myynnissä olevat kirjat:

Luvia -värityskirja 5€ (myy Luvian kukka)

Rannikkopitäjä -luvilaissi tarinoit ja kuvi (2010), 10€

Luvian merenkulun historia (Lasse Wahlroos), 20€

Luvialahden parttailt, 20€

Ollui ja mennyi Luvialt, 10€

Luvian vesi- ja tuulimylyt, 17€

Terttu Aholta (p. 040 5193052 tai terttu.aho@pp.inet.fi), Posti- ja tilausmyynti käy myös.

Luvia Seoran yhteyshenkilöitä:

Leena Koivisto, puheenjohtaja 044 701 0930, leena.koivisto@pori.fi

Matti Luotola, sihteeri 040 5677673, matti.luotola@outlook.com

Julkaisijat: Eurajoen kotiseutuyhdistys ja Luvia Seor **Toimitus:** Leena Falttu ja Matti Luotola **Taitto:** Matti Luotola **Painatus:** TS-Grafi